

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

w sprawie **B. B.**,
oskarżonej z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 marca 2018 r.,
skargi obrońcy oskarżonej
na wyroku sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w P.
z dnia 14 września 2017 r., sygn. akt IV Ka [...],
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt II K [...],
i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. obciążyć oskarżoną B. B. kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia z dnia 31 października 2016 r. B. B. została oskarżona o to, że:

„w dniu 17 września 2015 roku w T., jako nauczyciel Szkoły Podstawowej nr [...] pełniący rolę opiekuna świetlicy szkolnej i mając z tytułu pełnionej funkcji obowiązek opieki nad dziećmi przebywającymi w świetlicy, nieumyślnie naraziła 6-letnią M. T. na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku

na zdrowiu, w ten sposób, że nie sprawowała prawidłowej pieczy nad M. T., w wyniku czego pokrzywdzona opuściła świetlicę i bez opieki udała się drogą krajową o dużym natężeniu ruchu w kierunku swojego miejsca zamieszkania”,

tj. o popełnienie przestępstwa z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt II K [...], oskarżoną B. B. uniewinnił od popełnienia zarzucanego jej czynu.

Apelację od tego orzeczenia złożył Prokurator Rejonowy w G., zaskarżając przedmiotowy wyrok w całości, zarzucając m.in.:

„- obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 2 § 2 kpk, 7 kpk i 410 kpk polegającą na ocenie zgromadzonego materiału dowodowego w sposób dowolny i wybiórczy oraz sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, a zwłaszcza notatki z analizy monitoringu sporządzonej przez K. K. w dniu 21.09.2015r. oraz zeznań E. K., pokrzywdzonej M. T. i wyjaśnień M. K., co doprowadziło do przyjęcia przez Sąd, że oskarżonej B. B. nie było w świetlicy pomiędzy godz. 14.20 a 14.36 gdyż odprowadzała dzieci na przystanek autobusowy i że wróciła do świetlicy 6 minut po rozpoczęciu kolejnej godziny lekcyjnej, a co za tym idzie w momencie opuszczenia świetlicy przez pokrzywdzoną nie była odpowiedzialna za nadzór nad nią, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonej, podczas gdy prawidłowa ocena wskazanych wyżej dowodów, w połączeniu z zakresem obowiązków jakie spoczywały na oskarżonej, pozwala na przypisanie B. B. odpowiedzialności karnej za czyn z art. 160 § 3 kk w zw. z art. 160 § 2 kk”.

W konkluzji oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 14 września 2017 r., sygn. akt IV Ka [...], uwzględniając apelację prokuratora, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego, w oparciu o przepis art. 539a k.p.k., złożył obrońca oskarżonej, zaskarżając wydane orzeczenie w całości i zarzucając „naruszenie przepisu art. 437 § 2 in fine k.p.k., polegające na uchyleniu orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, pomimo iż uchybienia

stwierdzone przez Sąd Okręgowy w P. nie powodują konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości”. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w P. w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Środek zaskarżenia określony w treści art. 539a § 1 k.p.k. jest skuteczny wówczas, gdy zostanie wykazane (według § 3 tego przepisu), że wydanie – na etapie postępowania apelacyjnego – orzeczenia kasatoryjnego naruszało art. 437 k.p.k. [w rzeczywistości chodzi o art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. – zob. D. Świecki (w:) D. Świecki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz do zmian 2016, Warszawa 2016, s. 590] lub też, że przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k.

W rozpoznawanej sprawie autor skargi podniósł, że błędny jest pogląd Sądu drugiej instancji o konieczności ponowienia w tej sprawie postępowania dowodowego w całości stwierdzając jednocześnie, że ponowna ocena dowodów nie mieści się w kręgu podstaw wydania przez instancję *ad quem* rozstrzygnięcia, o którym mowa w powołanym wyżej art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. Z tym ostatnim argumentem należy się zgodzić (zob. powołany zresztą w skardze wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2016 r., IV KS 5/16, LEX nr 2165596). Rzecz jednak w tym, że powodem skutkującym koniecznością przeprowadzenia w tej sprawie przez Sąd *meriti* przewodu sądowego od początku jest, co wprost wynika z pisemnych motywów objętego skargą wyroku, nie tyle odmienna od dokonanej przy pierwotnym rozpoznaniu sprawy ocena przez Sąd odwoławczy materiału dowodowego, lecz nieuwzględnienie przy wyrokowaniu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym wszystkich zgromadzonych w toku tego postępowania dowodów, w tym w szczególności zeznań małoletniej pokrzywdzonej, świadka E. K. oraz świadka F.. To właśnie, zdaniem Sądu Okręgowego, doprowadziło do co najmniej przedwczesnego uniewinnienia B. B. od popełnienia zarzuconego jej w akcie oskarżenia czynu.

W takiej sytuacji, Sąd odwoławczy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż to jakie ostatecznie zapadło, bowiem na przeszkodzie temu stał

zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. (reguła *ne peius*). Trzeba zaznaczyć, że taki powód uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, jest wypadkiem odmiennym od tego, który wynika z treści art. 437 § 2 *in fine* k.p.k., tj. konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Bezsporne jest także i to, że w ponownym postępowaniu, po uchyleniu wyroku Sądu pierwszej instancji w całości, konieczne jest też powtórne przeprowadzenia postępowania dowodowego, gdyż wyłącznie całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej może stanowić podstawę wyroku (art. 410 k.p.k.).

Wobec powyższego, przy stwierdzonych przez Sąd drugiej instancji uchybieniach leżących po stronie Sądu Rejonowego, zaskarżone rozstrzygnięcie o przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w całości przez Sąd *a quo* należało uznać za w pełni zasadne.

Z przytoczonych względów postanowiono jak na wstępie.

aw